

ת"א 17-09-39830 דרוקר נ' אליאסי ואח'

לפני כבוד השופטת נועה גרוסמן

נגד

נתבעים

1. יואב אליאסי
ע"י ב"כ עו"ד יניב לנקרי
2. דניאלה רוקח – בעצמה
3. יניב מאיר לוי- בעצמו
4. יובל וזנה
ע"י ב"כ עו"ד רשיד הייב
5. סטיסלב קופולביץ - בעצמו
6. אלדד שוהם
ע"י ב"כ עו"ד שלומי לוי
7. אמיר דניאל
ע"י ב"כ עו"ד אסי בוחבוט
8. אברהם שמעון איפרגן
טרם הוגש כתב הגנה
9. מתנאל יוסף בוסאני
טרם הוגש כתב הגנה
10. ע.נ.ע.נ – קטין באמצעות ה
11. רחל בתיה סננס
טרם הוגש כתב הגנה
12. גיא אוחנה עוז
טרם הוגש כתב הגנה
13. עומרי עמרם עזרזר
טרם הוגש כתב הגנה

14. רגב אדרבי
ע"י ב"כ עו"ד עמית לויתן

15. יהושוע לוי
טרם הוגש כתב הגנה

16. Facebook Ireland Ltd
ע"י ב"כ עו"ד הרצוג פוקס נאמן

חקיקה שאוזכרה:

[חוק בתי המשפט \[נוסח משולב\], תשמ"ד-1984: סע' 40, 40\(4\), 40\(4\)\(א\), 40\(4\)\(ט\), 51, \(א\)\(2\), \(3\)52](#)
[חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965](#)
[חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981](#)
[חוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007](#)
[פקודת הפטנטים והמדגמים](#)
[חוק הפטנטים, תשכ"ז-1967](#)
[פקודת סימני מסחר \[נוסח חדש\], תשל"ב-1972](#)
[חוק זכות מטפחים של זני צמחים, תשל"ג-1973](#)
[חוק זכויות מבצעים ומשדרים, תשמ"ד-1984](#)
[חוק עוולות מסחריות, תשנ"ט-1999](#)
[חוק זכות יוצרים, 1911](#)

ספרות:

[טוני גרינמן, זכויות יוצרים \(מהדורה שנייה, 2008\)](#)

כתבי עת:

[יצחק זמיר, "חופש הביטוי באינטרנט", משפט וממשל, כרך ו \(תשס"א-תשס"ב\) 353](#)

מיני-רציו:

* בית המשפט מצא, כי הסמכות לדון בתובענה, שעניינה טענות להפרת זכויות יוצרים, עוולות מסחריות, לשון הרע ופגיעה בפרטיות, שבוצעו על פי הנטען כלפי התובעת בגין פרסומים בדף פייסבוק עיסקי שלה, מוקנית לבית משפט השלום. נקבע, כי עילות הפרת זכות יוצרים ועוולות מסחריות, טפלות ונגררות אחר עילת לשון הרע ומבחן הסעד הכספי.

* בתי-משפט – סמכות – סמכות עניינית

* בתי-משפט – סמכות – בית-המשפט המחוזי

בית המשפט נדרש לשאלה: האם לבית המשפט המחוזי סמכות עניינית להידרש לתובענה שעניינה טענות להפרת זכויות יוצרים, עוולות מסחריות, לשון הרע ופגיעה בפרטיות, שבוצעו על פי הנטען כלפי התובעת בגין פרסומים בדף פייסבוק עיסקי שלה.

בית המשפט קבע כלהלן:

סעיף 40(4) לחוק בתי המשפט, שהעניק לבית המשפט המחוזי סמכות עניינית וייחודית לדון בתביעה כספית, גם אם סכום התביעה מסור לסמכותו של בית משפט השלום, כאשר לתובענה האמורה הצטרפה עתירה לצו מניעה או פסק דין הצהרתי בענייני קניין רוחני.

למרות שבמקרה זה, לתובענה לסעד כספי הצטרפה גם עתירה של צו עשה/מניעה, אין לראות בעתירה זו כיוצאת סמכות עניינית לבית המשפט המחוזי, שכן, העתירה של התובעת לצו עשה/מניעה אינה רלוונטית ואינה ישימה. שכן, במקרה זה, דף הפייסבוק העיסקי של התובעת עבר ובטל מן העולם. משכך, אין בנמצא עוד פלטפורמה המאשרת את קיומה של העוולה הנטענת הדורשת מניעה.

המחוקק לא התכוון באמצעות סעיף 40(4) לחוק, לשלול את סמכות בית משפט השלום לדון בתובענות בענייני קניין רוחני ובלבד שהסכום הנתבע הוא בתחום סמכות בית משפט השלום, וכן שלא נתבע בנוסף לתשלום, גם סעד בתחום הקניין הרוחני.

החלטה

כללי:

1. האם לבית המשפט המחוזי סמכות עניינית להידרש לתובענה שעניינה טענות להפרת זכויות יוצרים, עוולות מסחריות, לשון הרע ופגיעה בפרטיות, שבוצעו על פי הנטען כלפי התובעת בגין פרסומים בדף פייסבוק עיסקי שלה. זוהי השאלה המצריכה הכרעה.

2. התובענה הוגשה ביום 17.9.17 על-ידי התובעת כנגד סדרה של 16 נתבעים. התובעת טוענת, כי היא עוסקת בבישול ומחזיקה במסגרת זו פרופיל אישי ברשת החברתית פייסבוק. במקביל, התובעת ניהלה דף עיסקי ברשת פייסבוק ובו הציגה את מרכולתה כבשלנית פרסומות והפקות קולינריות. התובעת פרסמה ביום 31.7.17 פוסט בפרופיל האישי שלה ברשת פייסבוק, שם ביקשה לסנן ממאגר חבריה את אלה התומכים בחייל אלאור עזריה שהורשע בהריגה. כמפורט בכתב התביעה, הנתבע 1 מר יואב אליאסי המכונה גם "הצל" (להלן: "הצל"), הינו ידוען המזוהה בדעותיו ובפעילותו הפוליטית עם גורמים מן הקצה הימני של המפה הפוליטית. לגרסת התובעת זמן קצר לאחר שביקשה את סינון החברים כמפורט לעיל, שיתף הצל את הפוסט בעמוד הפייסבוק שלו ובו ביקש מעוקביו

להיכנס לדף העיסקי של התובעת ולהוריד את הדירוג העיסקי שלה על שביטאה דעה פוליטית נוגדת לדעתו.

3. התובעת מפרטת, כי העמוד העיסקי מופנה לציבור הרחב והיא מפרטת בו תוכן שיווקי, מעלה מתכונים התומכים בחברות אותן היא מפרסמת ומנהלת דיונים קולינריים. העמוד העיסקי משמש אותה לצורך גיוס לקוחותיה – חברות פרסום הנדרשות למאכלים ייצוגיים לפרסומות ולטלוויזיה. במסגרת העמוד ניתנת לגולשי האתר להעניק ציון לעסק מכוכב אחד שהוא הציון הנמוך ביותר לבין חמישה כוכבים שהוא הגבוה ביותר. לכל ציון ניתן להוסיף מלל.

4. מיד לאחר שהצל שיתף את הפוסט של התובעת, החלו עוקביו לתקוף את העמוד העיסקי שלה, לטענתה, בתגובות מכפישות. הדירוג העיסקי של התובעת הורד באופן משמעותי על-ידי הקלקה של כוכב אחד מתוך חמישה ואף הוסיפו מלל בו טענו, כי קיבלו ממנה אוכל מקולקל ושירות גרוע. התובעת מציינת, כי היה מדובר במאות תגובות מכפישות ואם היו נתבעים כולם היה מספר הנתבעים עולה על מאה.

5. התובעת גורסת, כי נחשפה לטירור עיסקי וכל נסיונותיה למחוק את התגובות הפוגעניות מדף הפייסבוק לא צלחו. בהתאם פנתה, לגרסתה, לפייסבוק הנתבעת 16, בבקשה שזו תסיר את הפרסום של הצל שגרם לטענתה להשתלחות בדף הפייסבוק שלה אולם פייסבוק סרבה (נספח י"ט לכתב התביעה).

6. התובעת מפרטת בכתב התביעה את הפרסומים השונים שלטענתה היו מזיקים וכוזבים. התביעה כנגד הצל, הנתבע 1, מבוססת על קריאתו לתקוף את העמוד העיסקי של התובעת. התביעה כנגד הנתבעים 2-15 מבוססת על הפרסומים בדף העיסקי שלה, שלטענתה היו כוזבים ונבעו כתוצאה מפנייתו של הצל. התביעה כנגד הנתבעת 16 פייסבוק מבוססת על כך שלא הסירה את הפוסט של הצל וכן את השיתופים שלו אשר קוראים לתקוף את העמוד העיסקי של התובעת. התובעת טענה בסעיף 22 לכתב התביעה, כי בסופו של דבר נאלצה לסגור את העמוד העיסקי שהיווה עבורה מקור פרנסה, עקב חוסר הצלחתה להתמודד עם עומס הפרסומים הפוגעניים.

7. התובעת עותרת למגוון סעדים :

- א. פיצויים סטטוטוריים בגין [חוק איסור לשון הרע](#) התשכ"ה-1965.
- ב. פיצויים סטטוטוריים בגין [חוק הגנת הפרטיות](#) תשמ"א-1981.
- ג. פיצויים סטטוטוריים בגין חוק זכויות יוצרים התשס"ח-2007.
- ד. סעדים אופרטיביים - צו עשה וצו מניעה המורה לנתבעים להסיר את הפרסומים הפוגעניים מהעמוד העיסקי שלה, וכן צו כנגד פרסומים עתידיים.

- התובעת העמידה את סך הסעדים הכספיים הנדרשים בגין סעיפים א-ג לעיל על סכום כולל של 400,000 ₪ משיקולי אגרה.
8. סכום הסעד הנדרש מצוי בסמכותו של בית משפט השלום. עמדתה של התובעת כי התביעה ראויה להתברר בבית המשפט המחוזי, שכן היא כוללת עילות וסעדים מתחום הקניין הרוחני.
- על רקע זה הוריתי לתובעת בהחלטתי מיום 12.11.17 לבאר ולנמק יסודות פנייתה אל בית המשפט המחוזי.

עמדת התובעת בנושא הסמכות העניינית:

9. סמכות עניינית היא שאלה שבית המשפט המוסמך ואף חייב להעלות מיוזמתו טרם יפנה לדיון בתובענה.
- ראו: ד"ר יואל זוסמן 'סדרי הדין האזרחי' מהדורה שביעית 1995, שם עמ' 819.
10. בתגובתה מיום 12.2.18 טענה התובעת בעניין זה, כי מקור סמכותו של בית המשפט המחוזי נעוץ בהוראות [סעיף 40\(4\) לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב] [התשמ"ד-1984](#), זאת משום שהתביעה כוללת עילות וסעדים מתחום הקניין הרוחני, לרבות צו המניעה/עשה שאינו ניתן לכימות כספי. על כן, חרף העובדה שהסעד הכספי מצוי בסמכותו העניינית של בית המשפט השלום, יש לקיים את הדיון בתביעה בבית המשפט המחוזי.

עמדת הנתבעים בנושא הסמכות העניינית:

11. עמדות הנתבעים בנושא זה הובאו בכתבי הגנתם. לא כל הנתבעים התייחסו לסוגיה.
- הנתבע 7 גרס בהגנתו, כי נוכח הסעדים המבוקשים וסכומם, מצויה התביעה בסמכותו העניינית של בית המשפט השלום (פסקה ז' לכתב ההגנה).
- הנתבע 14 סבר, כי הסמכות העניינית מוקנית לבית משפט השלום הן עקב סכום התביעה והן עקב העילות הרלוונטיות לתובענה (סעיף 1 לכתב ההגנה).
- הנתבעת 16 גרסה, כי בית המשפט המחוזי הינו בעל סמכות עניינית לדון בתובענה, מכוח [חוק זכות יוצרים התשס"ח-2007](#) בלבד אך לא בסעדים אחרים שנתבעו.

דיון והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית:

12. כפי שפורט לעיל, בתובענה זו נאספו כמה וכמה עילות: זכות יוצרים, עוולות מסחריות, הגנת הפרטיות, לשון הרע, צו עשה וצו מניעה וסעד כספי בגובה של 400,000 ₪.

לית מן דפליג כי בגין רכיב הסעד הכספי המבוקש, הסמכות מוקנית לבית משפט השלום לפי סכום התובענה.

סמכותו של בית משפט מחוזי מוגדרת [בסעיף 40 לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב] התשמ"ד-1984:

"בית משפט מחוזי ידון ב:

1. כל עניין אזרחי או פלילי שאינו בסמכותו של בית משפט השלום

...

4. תביעה בעניין קניין רוחני, הכרוכה בענייני קניין רוחני שהיא בסמכות בית המשפט המחוזי לפי פסקה 1, אף אם סכום התביעה או שווי נושא התביעה אינו עולה על הסכום כאמור בסעיף 51(א)(2); בפסקה זו 'תביעה בענייני קניין רוחני' – תביעה אזרחית לפי אחד או יותר מהחוקים המפורטים להלן:

א. [חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007](#);

ב. (נמחק);

ג. [פקודת הפטנטים והמדגמים](#);

ד. חוק הגנת כינויי מקור וצינונים גיאוגרפיים, התשכ"ה-1965;

ה. [חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967](#);

ו. [פקודת סימני מסחר](#) [נוסח חדש], התשל"ב-1972;

ז. [חוק זכות מטפחים של זני צמחים, התשל"ג-1973](#);

ח. [חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד-1984](#);

ט. [חוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999](#);

י. [חוק העיצובים, התשע"ז-2017](#); "

סמכותו של בית משפט השלום מפורטת [בסעיף 51 לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב] **התשמ"ד-1984**, כאשר על פי ס"ק [\(א\)\(2\)](#) שם סכום התביעה בתביעות אזרחיות מוגבל עד סכום של 2.5 מיליון ₪ במועד הגשת התובענה.

לפי מבחן הסעד, סכום התביעה דכאן העומד על 400,000 ₪ נמצא בגבולות סמכותו של בית משפט השלום.

13. התשתית שהתובעת מבקשת להקים לצורך עניינינו נעוצה בשניים:

[חוק זכות יוצרים התשס"ח-2007 וחוק עוולות מסחריות התשנ"ט-1999](#).

שהרי על פי הוראות [סעיף 40\(4\)\(א\) לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב] **התשמ"ד-1984**, הסמכות לדון בענייני זכות יוצרים מוקנית לבית משפט המחוזי בכל סכום שהוא.

על פי הוראות [סעיף 40\(4\)\(ט\) לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב] **התשמ"ד-1984**,

הסמכות לדון בענייני עוולות מסחריות מוקנית לבית משפט המחוזי בכל סכום שהוא.

14. זאת ועוד, אחד הסעדים המבוקשים בתובענה הוא סעד של צו מניעה/עשה.

על פי ספרו של המלומד טוני [גרינמן "זכויות יוצרים"](#) מהדורה שניה, הוצאת איש ירוק התשס"ט-2008, שם בעמ' 751-752 צוין, כי הסמכות העניינית בתובענות בגין מבוקש צו עשה, מסורה על פי רוב לבית המשפט המחוזי והוא מנמק:

"הואיל וסמכות בית משפט השלום בהקשר זה מתייחסת לתביעות ששווין ניתן להערכה כספית, והואיל ושוויה של תביעה בצו מניעה אינו ניתן, בדרך כלל, להערכה כספית מסורה הסמכות העניינית בתביעה לצו מניעה בגין הפרת זכות יוצרים לסמכות השיפוט הייחודית של בית המשפט המחוזי".

[בע.א. 3347/16 פלונית נ' פלוני](#) [פורסם בנבו] (ניתן ביום 20.2.18) בהרכב כבוד השופטים הנדל, קרא ו-וילנר, נקבע שם בפסקה 15 של פסק הדין:

"סקירה זו לא תושלם ללא התייחסות לדיני הקניין הרוחני, במסגרתם המחוקק אימץ את העיקרון בדבר הטפל הולך אחר העיקר. בשנת 2003 תוקן [חוק בתי המשפט](#) בסעיף 40, הדן בסמכויות בית המשפט המחוזי. במסגרת התיקון חוקק [סעיף 40\(4\)](#) המסמיך את בית המשפט המחוזי לדון בתביעה בענייני קניין רוחני אף אם סכום התביעה אינו עולה על הסכום הנמצא בסמכותו של בית משפט השלום, כל עוד תביעה זו כרוכה בתביעה בענייני קניין רוחני המצויה בסמכות בית המשפט המחוזי".

בעבר היתה מתפצלת הסמכות כאשר התביעה לצו מניעה היתה מסורה לסמכותו העניינית של בית משפט המחוזי ואילו התביעה הכספית היתה נדונה בבית משפט השלום. (ראו בספרו הנ"ל של המלומד גרינמן והאסמכתאות בה"ש 15 שם, עמ' 752). פיצול כזה שאפה הנתבעת 16 פייסבוק להחיל בענייננו. ברם, ההלכה המשפטית הנוהגת אינה מכירה עוד בפיצול כזה. זאת מכוח הוראות [סעיף 40\(4\)](#) לחוק דן, שהעניק לבית המשפט המחוזי סמכות עניינית וייחודית לדון בתביעה כספית, גם אם סכום התביעה מסור לסמכותו של בית משפט השלום, כאשר לתובענה האמורה הצטרפה עתירה לצו מניעה או פסק דין הצהרתי בענייני קניין רוחני.

למרות שבענייננו, לתובענה לסעד כספי הצטרפה גם עתירה של צו עשה/מניעה, אינני רואה עתירה זו כיוצרת סמכות עניינית לבית המשפט המחוזי. לא רק משום שלתביעה העיקרית לא נלוותה בקשה לסעד זמני בעניין זה. הגשת בקשה לסעד זמני כנלווית לסעד עיקרי הנדרש בתביעה, אינה מחויבת המציאות. אני סבורה כי העתירה של התובעת לצו עשה/מניעה אינה רלוונטית ואינה ישימה משום שהתובעת עצמה בכתב התביעה אמרה כך.

בסעיף 22 לכתב התביעה היא אומרת מפורשות:

"לבסוף, התובעת נאלצה לסגור את העמוד העיסקי, שהיווה עבורה מקור פרנסה, עקב חוסר הצלחה להתמודד עם עומס הפרסומים הפוגעניים. כך ירדה לטמיון עבודה של 3 שנים בבניית העמוד המהווה שופרה ונכסה הרוחני".

כלומר, דף הפייסבוק העיסקי של התובעת עבר ובטל מן העולם. משכך, אין בנמצא עוד פלטפורמה המאשרת את קיומה של העוולה הנטענת הדורשת מניעה. לא בכדי לא הגישה התובעת בקשה לסעד זמני בעניין זה. רכיב הסעד הרלוונטי של צו מניעה/עשה שוב אינו קיים בהליך הנוכחי. משכך, אין לטעון כי התובענה הכספית כולה נמשכת והולכת אחר הרכיב האמור.

חוק זכות יוצרים:

15. האם הוראות סעיף 40(4)(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב] התשמ"ד-1984 חלות כאשר מדובר בדף פייסבוק? מפנה בהקשר זה לדברי כבוד השופט איתן אורנשטיין בת.א. (מחוזי ת"א) 2379/07 בש"א 21090/07 חיים שמש ואח' נ' אמנון שוחט (ניתנה ביום 25.12.07 פורסמה בנבו).

פסקאות 12-14 של פסק הדין:

"12. המחוקק לא התכוון באמצעות סעיף 40 (4) לחוק, לשלול את סמכות בית משפט השלום לדון בתובענות בענייני קניין רוחני ובלבד שהסכום הנתבע הוא בתחום סמכות בית משפט השלום, וכן שלא נתבע בנוסף לתשלום, גם סעד בתחום הקניין הרוחני.

13. רישת הסעיף מלמדת כי רק בשעה שנתבע סעד בענייני קניין רוחני, שהינו רק בסמכות בית משפט המחוזי, יהיה בית משפט הדן בתביעה, בית המשפט המחוזי. מכלל הן, נשמע לאו, דהיינו אם לא נתבע סעד בענייני קניין הרוחני, אין מניעה שגם בית משפט השלום ידון בתביעה כל עוד הסכום הנתבע בגדר סמכותו. 14. המטרה אותה התכוון המחוקק להשיג היתה יעילות דיונית בכך שיימנע פיצול בין הערכאות בבירור התביעה. דהיינו אם נתבע סעד בענייני קניין רוחני המצוי בסמכות הבלעדית של בית המשפט המחוזי, ובצדו נתבע גם סעד כספי המצוי בגבול הסמכות של בית משפט השלום, לא יפוצל הדיון בין הערכאות, באופן שהסעד הראשון יתברר בבית המשפט המחוזי ואילו הסעד הכספי יתברר בבית משפט השלום. לכן, גם אם הסכום הכספי הוא בסמכות בית משפט השלום, תתברר התובענה על כל סעדיה הנוספים בתחום הקניין הרוחני, בבית המשפט המחוזי."

עוד ראו דברי כבוד השופט עמירם בנימיני ת.א. (מחוזי ת"א) 41598-05-10 פרידמן צעצועים וספורט בע"מ נ' סקוטר סנטר בע"מ (2011) ניתנה ביום 28.2.11 (פורסם בנבו):

"מכל מקום, נראה לי שהסמכות העניינית לדון בתיק זה היא לבית משפט השלום. אמנם עורכי דין נוהגים להגיש לבית המשפט המחוזי כל תביעה של קניין

רוחני שמבוקש בה צו מניעה קבוע או צו עשה קבוע, מתוך הסברה שמדובר בסעד שלא ניתן להעריך את שוויו. אך כאשר ברור לחלוטין ששווי התביעה, כולל הצו המבוקש, נופל בסמכות בית משפט השלום, יש להגיש את התביעה שם. סמכותו של ביהמ"ש המחוזי לפי סעיף 40(1) [לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 היא סמכות שיורית, קרי: לדון בכל עניין שאינו בסמכות בית משפט השלום. סעיף 40(4) לחוק איננו משנה את המצב. הסעיף נועד לאפשר לבית המשפט המחוזי לדון גם בסעד הכספי בעילה של קניין רוחני, על מנת שלא יהיה צורך לפצל את הדיון לשתי ערכאות שונות, כאשר הסעד הכספי הוא בסכום נמוך. אולם, ההנחה של סעיף 40(4) לחוק היא, שהתביעה מצויה בסמכות בית המשפט המחוזי, הואיל ונתבקש צו מניעה קבוע או צו עשה או צו למתן חשבונות שלא ניתן להעריך את שוויו, אך שניתן להעריך ששווי נופל בסמכות בית המשפט המחוזי. לכן נאמר בסעיף 40(4) כי הוא מתייחס ל"תביעה בענייני קניין רוחני, הכרוכה בתביעה בענייני קניין רוחני שהיא בסמכות בית משפט מחוזי לפי פסקה (1)". מכאן, שאין תחולה לסעיף זה כאשר אין לבית המשפט מחוזי סמכות לפי פסקה (1). סעיף 51(א)(2) [לחוק בתי המשפט](#) קובע שבית משפט שלום מוסמך לדון בתביעות אזרחיות "בסכום התביעה או שווי הנושא אינו עולה על 2,500,000 ₪". כאשר מוגשת תביעה בקניין רוחני וברור ששווייה איננו מגיע לסכום של 2.5 מיליון ₪, גם אם היא כוללת סעד שלא ניתן להעריכו מבחינה כספית בצורה מדויקת, הסמכות לדון בתיק היא לבית משפט השלום. זה המקרה שבפני. ברור לחלוטין ששווייה של התביעה איננו מתקרב לסך 2.5 מיליון ₪, הגם שהיא כוללת צו עשה להסרת התמונה. ברור לחלוטין ששווי השימוש בתמונה לעסקים של הנתבעים איננו מתקרב ל- 2.5 מיליון ₪. לכן, אין בקשה למתן צו לחשבונות והסעד הכספי המבוקש הוא 100,000 ₪. לאור כל האמור לעיל, וכאשר אין עוד מחלוקת בין הצדדים לגבי צו עשה, והסמכות מלכתחילה היתה לבית משפט השלום, יש להעביר את התיק לבית משפט זה."

להשלמת התמונה אפנה לדברי כבוד השופטת הבכירה אושרי פרוסט-פרנקל [בת.א. \(שלום ת"א\) 18796-07-16](#) צרפתי ואח' נ' google ואח', ניתנה ביום 4.5.17 (פורסמה בנבו).

16. רשת האינטרנט הוגדרה בשעתו בפסיקה כ"כיכר השוק הוירטואלית".

ראו:

י. זמיר "חופש הביטוי באינטרנט", דברי פתיחה, משפט וממשל ו' (2) תשס"א-2001, עמוד 359.

ד"ר ג. אלקין – קורן "המתווכים החדשים בכיכר השוק הוירטואלית", משפט וממשל ו' (2)

תשס"א-2001, עמוד 381.

[רע"א 4447/07](#) רמי מור נ' ברק א.טי. סי, (ניתן ביום 25.3.10, בהרכב כבוד השופטים ריבלין ואדמונד לוי בדעת רוב והשופט אליקים רובינשטיין בדעת מיעוט פורסם בנבו):

"המדיום החדש – המרחב הווירטואלי – מצוי בכל ופתוח לכל.... הגלישה על גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות החברתיות – מאפשרים קבלת מידע והעברתו, 'האזנה' לדעות של אחרים והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית ובפועל רגולטיבית בחופש הביטוי. ... "

בגישה זו, חלה התפתחות מסוימת בשנים האחרונות כאשר הוברר, כי גם בכיכר השוק יש להעמיד גבולות וכי חופש הביטוי איננו חופש הביזוי ואיננו חופש השיסוי. הביטוי "טרור רשת" בו נעזרה התובעת בכתב התביעה, מוכר כיום והוא מלמד על גורמים העשויים להיות מותקפים ברשת האינטרנט באופן שיטתי, מכוון ופוגעני.

השאלה האם כך נעשה בענייננו, ראויה להתברר לגופה. עם זאת, השאלה האם בענייננו נהגו הנתבעים 1-15 או מי מהם בדרך זו של ביזוי ושיסוי כפי שטוענת התובעת, או לחילופין לא מנעו זאת כפי הנטען כלפי נתבעת 16, כפופה לטעמי למבחן הסעד, דהיינו לסכום התביעה.

17. אשר לעילה לפי [חוק זכות יוצרים התשס"ח-2007](#) : אעיר כי במקרה שלפנינו מדובר בדף פייסבוק עיסקי שהתובעת העמידה לרשות הציבור, וקראה לו לחוות דעתו על מוצריה במסגרתו.

גם אם חוות הדעת לא היו חיוביות כפי שהתובעת ציפתה ושאלה, ספק אם יש בכך כדי להוות הפרת זכות היוצרים של התובעת בדף זה. הכניסה לדף הפייסבוק והבעת הדעת לא נעשו בגניבה. המגיבים לא פרצו לדף אלא נכנסו אליו דרך הדלת הווירטואלית שהתובעת עצמה פתחה להם.

לטעמי, כוחו של נימוק זה יפה גם באשר לעילה לפי [חוק עוולות מסחריות התשנ"ט-1999](#). התובעת הזמינה את הציבור להיכנס לדף הפייסבוק העיסקי שלה ולחוות דעה. הדעת אינה נותנת כי בכלי זה ניתן יהיה לעשות שימוש ציבורי רק אם הדעה היא חיובית. אם נאמר כן, הרי כל האתרים המבוססים על מנגנוני דירוג ציבור הצרכנים חשופים לסיכון ובהם אתרים בינלאומיים מוכרים כגון: TripAdvisor ודומיהם. גם דעה שלילית ודירוג נמוך, הוא רלוונטי ולא דווקא מהווה עוולה מסחרית.

18. משכך, סבורני כי בענייננו, הסמכות העיקרית לדון בתובענה, מוקנית לבית משפט השלום. לפי מבחן העילה העיקרית של עוולת לשון הרע בפריזמת מבחן הסעד הכספי של סכום התביעה. עילות הפרת זכות יוצרים ועוולות מסחריות, טפלות ונגררות לטעמי אחר עילת לשון הרע ומבחן הסעד הכספי.

19. מכל המקובץ לעיל אני מוצאת, כי העמדת סכום התביעה על סך של 400,000 ₪ בלבד מכניס את התובענה הנוכחית לגדר סמכותו של בית משפט השלום לפי הוראות [סעיף 52\(3\) לחוק בתי המשפט \[נוסח משולב\] התשמ"ד-1984](#).

סיכום:

20. מן המקובץ לעיל, אני קובעת, כי דינה של תביעה זו להתברר בבית משפט השלום ולא בבית המשפט המחוזי.
אני מורה על העברת תובענה זו לדיון בבית המשפט השלום בתל-אביב.
אינני עושה צו להוצאות משום ששאלה זו התעוררה ביוזמת בית המשפט ולא הצריכה את הצדדים להתייחסות מיוחדת.

ניתנה היום, כ"ו אדר תשע"ח, 13 מרץ 2018, בהעדר הצדדים.

נועה גרוסמן 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)